

50 SORUDA
KOOPERATİFLERİN DESTEKLENMESİ
PROGRAMI
(KOOP-DES)

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Esnaf, Sanatkârlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

KOOP-DES

Kooperatiflerin Desteklenmesi Programı

ÖNSÖZ

İÇENDİKELER

KOOP-DES PROGRAMI VE PROGRAMIN AMACI.....	7
KOOP-DES PROGRAMINDAN YARARLANABİLECEK KOOPERATİFLER	9
KOOP-DES PROGRAMINDA PROJE KONULARI VE HİBE DESTEĞİ TUTARI	11
KOOP-DES PROGRAMINDA NİTELİKLİ PERSONEL İSTİHDAM DESTEĞİ	15
KOOP-DES PROGRAMINDA KADINLARA SAĞLANAN AYRICALIKLA	19
KOOP-DES PROGRAMINDAN FAYDALANMA	21
KOOP-DES PROGRAMINDA BAŞVURU SÜRECİ VE ARANAN KRİTELER	23
PROGRAMIN UYGULAMA BİRİMLERİ	27
KOOP-DES PROGRAMINDA PROJELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	29
KOOP-DES PROGRAMINDA HİBEYE ESAS PROJE TUTARLARI	33
PROGRAMDA HİBE SÖZLEŞMESİ	35
KOOP-DES PROGRAMINDA ALIM USULLERİ	41
PROGRAMIN UYGULANMASINDA YÜKÜMLÜLÜKLER	43
GİDERLERE İLİŞKİN HUSUSLAR.....	45
HİBE DESTEĞİ ÖDEMELERİ.....	49
PROJE UYGULAMALARININ İZLENMESİ	51
KOOP-DES PROGRAMI KAPSAMINDA KOOPERATİFLERİN SORUMLULUKLARI....	53
KOOPERATİFÇİLİK PROJE DESTEK YÖNETMELİĞİ.....	55

KOOP-DES PROGRAMI VE PROGRAMIN AMACI

1. Kooperatiflerin Desteklenmesi Programı hangi kamu kurumu tarafından yürütülmektedir?

Kooperatiflerin Desteklenmesi Programı, Ticaret Bakanlığı Esnaf Sanatkârlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

2. Kooperatiflerin Desteklenmesi Programının amaçları nelerdir?

KOOP-DES Programının amaçları kooperatif ve üst kuruluşlarının:

- Üretim ve istihdama katkısı olacak yatırım projelerinin desteklenmesi,
- Faaliyetlerinde etkinlik ve verimliliğin sağlanması,
- Teknoloji ve yeni üretim tekniklerinden yararlanmalarına katkıda bulunulması,
- Bireysel tasarrufların uygun kooperatif girişimcilik modelleri ile ekonomiye kazandırılmasıdır.

**KOOP-DES
PROGRAMINDAN
YARARLANABİLECEK
KOOPERATİFLER**

3. Kooperatiflerin Desteklenmesi Programından destek alabilecek kooperatif ve üst kuruluşları hangileridir?

Kuruluş, işleyiş ve denetim işlemlerine ait hizmetleri Ticaret Bakanlığı Esnaf Sanatkârlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğünce yürütülen kooperatif ve üst kuruluşları bu destekten gerekli şartları yerine getirdikleri takdirde yararlanabilecektir.

Bu kooperatif türleri genel olarak şunlardır:

Tarım Satış	Karşılıklı Sigorta
Yaş Sebze Meyve Pazarlama	Eğitim
Gayrimenkul İşletme	Sağlık Hizmetleri
Kredi Kefalet	Küçük Sanat
Karayolu Yük Taşıma	Deniz Yük Taşıma
Karayolu Yolcu Taşıma	Deniz Yolcu Taşıma
Tüketim	Site İşletme
Kadın Girişimi Üretim ve İşletme	Tedarik
Temin-Tevzi	Yayincılık
Turizm Geliştirme	Yardımlaşma
Üretim Pazarlama	Hamal-Taşıma
Pazarcılar İşletme	Basın Yayın İletişim

**KOOP-DES
PROGRAMINDA
PROJE KONULARI
VE HİBE DESTEĞİ
TUTARI**

4. KOOP-DES Programı kapsamında kooperatifler veya üst kuruluşları Ticaret Bakanlığı'ndan hangi proje konularında destek alabilirler?

Kooperatifler ve üst kuruluşlarının üretim ve istihdama katkısı olacak projeleri “Kooperatiflerin Desteklenmesi Programı” çerçevesinde desteklenmektedir.

Program kapsamında;

- a) Kooperatiflerin faaliyet konularına göre makine ve/veya ekipman ile ilgili mal alımlarına,
  - b) Ortaklarının en az % 90'ını kadınların oluşturduğu kooperatiflerin işletecekleri yaşlı ve engelli bakım merkezleri ile çocuk kulüpleri, kreş ve gündüz bakımevlerinin demirbaş eşya niteliğindeki yatırım malı alımlarına,
  - c) Kooperatiflerin ürettikleri ürünlerin tanıtımı ve pazarlanmasına ilişkin sergi ve fuar katılımlarına yönelik hizmet alımlarına,
  - ç) (a) ve/veya (b) bentlerine göre hibe desteği verilecek kooperatiflerin projelerine ilişkin nitelikli personel istihdamlarına,
  - d) Kooperatiflerin faaliyet konularına yönelik Kılavuzda belirlenecek diğer mal ve hizmet alımlarına
- ilişkin proje konularına destek verilmektedir.

5. Kooperatiflerin hibe desteği alabilecekleri hizmet alımı proje konuları nelerdir?

Program kapsamında kooperatiflerin hibe desteği alabilecekleri hizmet alımları; ürettikleri ürünlerin tanıtımı ve pazarlanmasına ilişkin sergi ve fuar katılımlarına yönelik olan alımlardır.

6. Kooperatiflerin projelerine verilecek hibe desteği oranı nedir?

Kooperatiflerin desteklenmesine karar verilen mal ve hizmet alımlarında:

- Hibeyle esas proje tutarlarının kalkınmada öncelikli yörelerde % 75'i,
- Diğer bölgelerde % 50'si,
- Kalkınmada öncelikli yöre şartı aranmaksızın ortaklarının en az % 90'ını kadınların oluşturduğu kooperatiflerde ise % 75'i,
- Nitelikli personel istihdamının %100'üne kadar olan kısmı

Bakanlıkça hibe olarak karşılanabilir.

Hibeyle esas proje tutarının kalan kısmı proje yürütücüsü kooperatifçe karşılanır. Bu konuyla ilgili detaylı örnekler Uygulama ve Değerlendirme Kılavuzunda mevcuttur.

7. “Kalkınmada öncelikli yöre”ler hangileridir?

Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen kalkınmada öncelikli yöreler aşağıda yer almaktadır:

Birinci Derecede Öncelikli Yörelər

Birinci Derecede Kalkınma Öncelikli Yörelər

1. Adıyaman	17. Erzincan	35. Niğde
2. Ağrı	18. Erzurum	36. Ordu
3. Aksaray	19. Giresun	37. Osmaniye
4. Amasya	20. Gümüşhane	38. Rize
5. Ardahan	21. Hakkari	39. Samsun
6. Artvin	22. Iğdır	40. Siirt
7. Bartın	23. Kahramanmaraş	41. Sinop
8. Batman	24. Karabük	42. Sivas
9. Bayburt	25. Karaman	43. Şanlıurfa
10. Bingöl	26. Kars	44. Şırnak
11. Bitlis	27. Kastamonu	45. Tokat
12. Çanakkale (Bozcaada ve Gökçeada ilçeleri)	28. Kırıkkale	46. Trabzon
13. Çankırı	29. Kırşehir	47. Tunceli
14. Çorum	30. Kilis	48. Van
15. Diyarbakır	31. Malatya	49. Yozgat
16. Elazığ	32. Mardin	50. Zonguldak
	33. Muş	
	34. Nevşehir	

Bu bilgilere ve her yıl güncellenmiş hallerine www.kalkinma.gov.tr ve www.resmigazete.gov.tr adreslerinden ulaşılabilir.

**KOOP-DES
PROGRAMINDA
NİTELİKLİ
PERSONEL
İSTİHDAM DESTEĞİ**

8. Nitelikli personel istihdamı proje başvuruları nasıl yapılır?

KOOP-DES Uygulama ve Değerlendirme Kılavuzunda belirtilen usul ve esaslara göre hazırlanan nitelikli personel istihdamına ilişkin proje başvuruları, Bakanlıkça internet sitesinde duyurulacak proje başvuru dönemlerinde makine ve/veya ekipman alımı yahut ortaklarının %90'ını kadınların oluşturduğu kooperatiflerin işletecekleri yaşlı ve engelli bakım merkezleri ile çocuk kulüpleri, kreş ve gündüz bakımevlerinin demirbaş eşya niteliğindeki yatırım malı alımlarına yönelik proje başvurularıyla birlikte, kooperatif merkezinin bulunduğu Ticaret İl Müdürlüklerine yapılır. Başvurunun son gününün, tatil gününe denk gelmesi halinde takip eden ilk iş günü mesai bitimine kadar başvurular kabul edilir.

9. Nitelikli personel istihdamı desteği kapsamında istihdam edilecek personelin taşınması gereken şartlar ne olmalıdır?

Nitelikli personel hibe desteği verilecek; Kooperatiflerin faaliyet konularına göre makine ve/veya ekipman ile ilgili mal alımlarına ve/veya ortaklarının en az % 90'ını kadınların oluşturduğu kooperatiflerin işletecekleri yaşlı ve engelli bakım merkezleri ile çocuk kulüpleri, kreş ve gündüz bakımevlerinin demirbaş eşya niteliğindeki yatırım malı alımlarına ilişkin projelerinde yeni istihdam edecekleri en az lisans düzeyinde mezuniyet belgesi bulunan ve Kılavuzda belirtilen diğer nitelik ve koşulları taşımalıdır.

Nitelikli personel olarak istihdam edilen kişilerin, 26/09/2004 tarihli 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan malvarlığına karşı suçlar, kamunun sağlığına karşı suçlar, kamu güvenine karşı suçlar, kamu barışına karşı suçlar, genel ahlaka karşı suçlar, ekonomi, sanayi ve ticarete ilişkin suçlar, bilişim alanında suçlar, kamu idaresinin güvenilirliğine işleyişine karşı suçlar, devletin egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlığına karşı suçlar,

devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlarla ilgili ya da 12/04/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 4 üncü maddesi gereğince fail, azmettiren ve yardım eden sıfatıyla kesinleşmiş mahkumiyet hükmüne ilişkin adli sicil kaydının bulunmaması şarttır.

10. Nitelikli personel istihdamı hibe desteği ne kadar süreyle verilir?

Nitelikli personel istihdamı hibe desteğinin azami süresi bir yıldır. Hibe desteği ödemesi, nitelikli personel istihdamının gerçekleştiği bir yılın sonunda ödenir.

11. Nitelikli personel istihdamı projelerinde hibe desteği ödemeleri nasıl ve ne zaman yapılacaktır?

Nitelikli personel istihdamı projesini uygulayan kooperatif, proje süresince istihdam edeceği nitelikli personelin ücretinin tamamını, kendi kaynaklarından, banka aracılığıyla öder. Hibe desteği ödemesi, nitelikli personel istihdamının gerçekleştiği bir yılın sonunda kooperatifin hesabına aktarılır.

**KOOP-DES
PROGRAMINDA
KADINLARA
SAĞLANAN
AYRICALIKLAR**

12. Program kapsamında ortaklarının % 90'ını kadınların oluşturduğu kooperatiflere sağlanan ayrıcalıklar nelerdir?

Yaşlı ve engelli bakım merkezleri ile çocuk kulüpleri, kreş ve gündüz bakımevlerinin demirbaş eşya niteliğindeki yatırım malı alımlarında hibe desteği sadece bu tür kooperatiflere verilmektedir.

Ayrıca, bu tür kooperatiflerde kalkınmada öncelikli yöre şartı aranmaksızın hibe oranı % 75 olarak uygulanmaktadır.

KOOP-DES PROGRAMINDAN FAYDALANMA

13. Kooperatifler proje konularının her birinden faydalanabilirler mi?

Kooperatifler, gerekli şartları sağlamaları halinde, Program kapsamında her bir proje konusu için ayrı proje başvuru formu doldurarak başvurabilirler. Sunulan proje başvuruları arasında kaynak aktarımı yapılamaz.

14. Kooperatif aynı proje konusunda başka bir kamusal kaynaktan da destek alıyorsa KOOP-DES Programından faydalanabilir mi?

Başvuru sahibi kooperatifin, Program kapsamında hibe desteğinden yararlanabilmesi için aynı proje konusunda başka kamusal desteklerden yararlanmamış olması gerekmektedir.

15. Kooperatiflerin Desteklenmesi Programından yararlanmak isteyen kooperatif ve üst kuruluşları nereden yardım alabilirler?

Kooperatiflerin Desteklenmesi Programından yararlanmak isteyen kooperatif ve üst kuruluşları Bakanlığımızın kurumsal internet adresinden (www.ticaret.gov.tr) ve Ticaret İl Müdürlüklerinden bilgi ve belge alabilirler.

**KOOP-DES
PROGRAMINDA
BAŞVURU SÜRECİ
VE ARANAN
KRİTELER**

16. Kooperatiflerin Desteklenmesi Programından destek almak isteyen kooperatifler öncelikle ne yapmalıdırlar, başvurularında nelere dikkat etmelidirler?

Programdan destek almak isteyen kooperatifler, öncelikle Kooperatifçilik Proje Destek Yönetmeliği ve Uygulama ve Değerlendirme Kılavuzunu okuyarak bilgi sahibi olmalıdır.

Hibe desteği almak isteyen bir kooperatif, Kooperatifçilik Proje Destek Yönetmeliği ve bu Yönetmeliğin nasıl uygulanacağına rehberlik eden, KOOP-DES Uygulama ve Değerlendirme Kılavuzuna uygun bir proje hazırlayarak Programa başvuru yapmalıdır.

17. KOOP-DES Programına başvuracak kooperatiflerde aranan kriterler nelerdir?

- Kuruluş, işleyiş ve denetim işlemlerine ait hizmetleri Ticaret Bakanlığınca yürütülmelidir.
- Başvuru formu ve ekleri Kooperatifçilik Proje Destek Yönetmeliği ile Uygulama ve Değerlendirme Kılavuzu hükümlerine uygun olmalıdır.
- Proje konusunun üretim ve istihdama katkısı bulunmalı ve proje sürdürülebilir olmalıdır.
- Program kapsamında hibe desteği alan kooperatifler aynı proje konusunda 5 yıl içinde hibe desteğinden yararlanmamış olmalıdır.
- Başvuru sahibi kooperatif, Program kapsamında aynı proje konusunda başka kamusal desteklerden yararlanmamış olmalıdır.
- Kadınların ortak olduğu kooperatiflere sağlanan ayrıcalıklardan yararlanmak isteyen kooperatiflerin ortaklarının en az % 90'ı kadın olmalıdır.

- Proje kapsamındaki mal alımları kooperatifin faaliyet konusuyla, hizmet alımları ise kooperatifin ürettiği ürünlerin tanıtımı ve pazarlamasıyla uyumlu olmalıdır.
- Alınan fiyat teklifleri teknik özelliklere, maliyetler ise piyasa fiyatlarına uygun olarak belirlenmelidir.
- Başvuru formları imzaya yetkili yönetim kurulu üyelerince imzalanmalıdır.
- Kooperatif herhangi bir sebeple dağılmış sayılmamalıdır.
- Kooperatifin yevmiye, kebir, envanter, genel kurul toplantı ve müzakere defterleri ile yönetim kurulu karar defterinin açılış tasdikleri yapılmış olmalıdır.

18. Proje başvuru dönemleri ne zaman olacaktır?

Program kapsamında proje başvuru dönemleri, sergi ve fuar destekleri hariç bir yıl içinde en fazla üç dönem olmak üzere Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenip kurumsal internet sayfasından duyurulur. Proje başvuruları, duyuruda belirtilen tarihler arasında kooperatif merkezinin bulunduğu Ticaret İl Müdürlüğüne teslim edilir. Başvurunun son gününün tatil gününe denk gelmesi halinde, başvurular takip eden ilk iş günü mesai bitimine kadar teslim edilir.

Ticaret Bakanlığı gerektiğinde Programın uygulanacağı illeri de belirleyebilir.

19. Başvurunun şekli nasıl olmalıdır?

Kooperatifler tarafından Uygulama ve Değerlendirme Kılavuzunun ekinde yer alan proje başvuru formu ve ekleri eksiksiz olarak kooperatif merkezinin bulunduğu yerdeki Ticaret İl Müdürlüğüne elden teslim edilir. Proje başvuru formu iki nüsha, ekleri ise tek nüsha olarak teslim edilir.

20. Hibe desteği başvurusu için gerekli olan dokümanlar nereden temin edilebilir?

Hibe desteği başvurusu için gerekli dokümanlar, Uygulama ve Değerlendirme Kılavuzu eklerinde yer almaktadır. Söz konusu Kılavuz, Ticaret İl Müdürlüklerinden ve Bakanlık kurumsal internet sitesinden (www.ticaret.gov.tr) temin edilebilir.

21. Hibe Desteği almak isteyen bir kooperatifin ilk başvurusu gereken yer neresidir?

Kooperatifler hibe desteği almak amacıyla Uygulama ve Değerlendirme Kılavuzunda belirtilen şekilde proje başvuru formlarını doldurur ve kooperatif merkezinin bulunduğu Ticaret İl Müdürlüğüne teslim eder.

Uygulama ve Değerlendirme Kılavuzunda belirtilen usul ve esaslara göre hazırlanmayan ve kooperatiflerin imzaya yetkili yönetim kurulu (en az 2) üyelerince imzalanmayan başvurular kabul edilmez.

**PROGRAMIN
UYGULAMA
BİRİMLERİ**

22. KOOP-DES Programı uygulama birimleri nelerdir?

KOOP-DES Programı uygulama birimleri şunlardır;

- Ticaret İl Müdürlükleri,
- İl Proje Yürütme Birimi,
- İl Proje Komisyonu,
- Merkez Proje Komisyonu,
- Esnaf Sanatkârlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü.

23. İl Proje Yürütme Birimi, İl Proje Komisyonu ve Merkez Proje Komisyonu kimlerden oluşmaktadır?

- İl Proje Yürütme Birimi: İl düzeyinde Programın rehberliğinden, projelerin uygulanmasından ve izlenmesinden sorumlu olan, yapılacak iş ve işlemleri İl Müdürlüğü adına yürüten İl Müdürlüğü personeli ile gerektiğinde vali tarafından görevlendirilecek diğer kamu kurumları personelinden oluşan en az üç kişilik birimdir.

- İl Proje Komisyonu: Vali veya görevlendireceği vali yardımcısı başkanlığında; İl Müdürü, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürü, Tarım ve Orman İl Müdürü, ildeki Kalkınma Ajansı temsilcisi, Ticaret ve Sanayi Odası veya Ticaret Odası temsilcisinin katıldığı en az 5 (beş) kişiden oluşan ve bu Yönetmelik kapsamında hibe başvurularının değerlendirmesini yapan komisyondur.

- Merkez Proje Komisyonu: İl proje komisyonu tarafından yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda uygun görülen proje başvurularını inceleyip karara bağlayan, Esnaf, Sanatkârlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğünden sorumlu Bakan Yardımcısı başkanlığında Esnaf, Sanatkârlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürü, ilgili Genel Müdür Yardımcısı ve iki Daire Başkanından oluşan beş kişilik komisyondur.

**KOOP-DES
PROGRAMINDA
PROJELERİN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

24. Proje başvurularının değerlendirilmesi nasıl yapılır?

Proje başvuruları Kooperatifçilik Proje Destek Yönetmeliği, Uygulama ve Değerlendirme Kılavuzu ve ilgili mevzuat hükümlerine göre değerlendirilir. Eksik ve hatalı belge içeren başvurular, eksikliklerin ve hataların giderilmesi amacıyla Ticaret İl Müdürlüğüne kooperatiflere iade edilir.

İl Proje Yürütme Birimince; Uygulama ve Değerlendirme Kılavuzunda belirtilen kriterlere göre başvurular incelenir ve eksiksiz başvurular, İl Proje Komisyonuna gönderilir. İl Proje Komisyonunun yapacağı değerlendirmede yeterli puanı alan proje başvuruları, Merkez Proje Komisyonuna gönderilir. Merkez Proje Komisyonu, Uygulama ve Değerlendirme Kılavuzunda belirtilen esaslar çerçevesinde bu projeleri inceler ve projelerin desteklenmesi konusundaki nihai kararı verir.

25. Proje Başvuru Uygunluk Raporu nedir?

İl Proje Yürütme Birimince proje başvuru formu ve eki belgelerin Kooperatifçilik Proje Destek Yönetmeliği ile KOOP-DES Uygulama ve Değerlendirme Kılavuzuna uygun ve eksiksiz olduğunun tespitini içeren ve İl Proje Komisyonuna sunulan rapordur.

26. Proje Değerlendirme Raporu ve Cetveli nedir?

İl Proje Değerlendirme Raporu, İl Proje Komisyonunun kooperatiflerin proje başvurularına ilişkin değerlendirme sonuçlarının yer aldığı rapordur.

Bu raporun eki olan cetvelde ise kooperatifin proje destek başvurusunda hibe desteği alabilmek için gerekli şartları taşıyıp taşımadığı değerlendirilir. Kooperatifin bu cetvelin puanlamasından en az 80 alması gereklidir. Bu şartı sağlayamayan başvurular iade edilir.

27. Kooperatifler, hibe desteği başvuruları ile ilgili nihai sonuçları nasıl öğrenir?

Hibe desteği verilmesi kabul edilen projeler, Bakanlık kurumsal internet sayfasından (www.ticaret.gov.tr) duyurulur. Ayrıca desteklenmesi kabul edilen projeler, Ticaret İl Müdürlüğüne bildirilir.

28. Merkez Proje Komisyonu tarafından kabul edilmeyen projeler bir daha değerlendirmeye alınabilir mi?

Bütçe imkânları nedeniyle desteklenmesine ilişkin karar alınamayan projeler hariç olmak üzere, Merkez Proje Komisyonunca kabul edilmeyen projeler tekrar değerlendirmeye alınmaz.

**KOOP-DES
PROGRAMINDA
HİBEYE ESAS PROJE
TUTARLARI**

29. Hibeye esas proje tutarı ne demektir?

Hibe sözleşmesine konu edilen projenin; her türlü vergi ve sigorta giderleri, asgari geçim indirimi ve harçlar hariç toplam tutarını ifade eder.

30. Hibeye esas proje tutarı ile kooperatifin alacağı hibe tutarı arasındaki fark nedir?

Kooperatifin alacağı hibe tutarı, kooperatifin hibeye esas proje tutarının üzerine, hibe destek oranları uygulandıktan sonra ortaya çıkacak olan tutardır. Hibeye esas proje tutarı ile hesaplanan ödemeye esas hibe tutarı arasındaki fark kooperatifçe karşılanır. Kooperatif, proje başvurusunu hazırlarken bu hususu göz önünde tutmalıdır.

31. Kooperatiflerin sunacakları proje başvurularında hibeye esas proje tutarı azami sınırı var mıdır?

Kooperatiflerin sunacakları proje başvurularında hibeye esas proje tutarı azami sınırı;

- a) Kooperatiflerin mal alımlarında 200.000 Türk Lirasını,
- b) Hizmet alımlarında 30.000 Türk Lirasını,
- c) Nitelikli personel istihdamında yıllık bir personel için 30.000 TL'yi, iki personel için toplam 60.000 TL'yi, geçemez.

Kooperatifin sunduğu proje bedelinin, hibeye esas proje tutarı azami sınırını aşması durumunda, aşan tutar kooperatifçe karşılanır.

PROGRAMDA HİBE SÖZLEŞMESİ

32. Hibe sözleşmesi ne zaman ve kimler arasında imzalanır?

Merkez Proje Komisyonu tarafından kabul edilen projelerin duyurulmasını takip eden 20 gün içerisinde, Ticaret İl Müdürü ve Kooperatifin imzaya yetkili yönetim kurulu üyelerinden en az ikisi arasında hibe sözleşmesi imzalanır.

33. Kooperatifle Ticaret İl Müdürlüğü arasında imzalanacak olan hibe sözleşmesinde dikkat edilecek hususlar nelerdir?

Hibe sözleşmesi, Ticaret İl Müdürü ile hibe başvurusunda bulunan kooperatifin imzaya yetkili yönetim kurulu üyeleri arasında akdedilir. Taraflarca hibe sözleşmesinin her bir sayfası imza altına alınır.

Kooperatifler tarafından hazırlanan sözleşme ekleri, Kooperatifçilik Proje Destek Yönetmeliğine, Uygulama ve Değerlendirme Kılavuzuna ve ilgili mevzuata uygun olmaması durumunda hibe sözleşmesi imzalanmaz.

34. Hibe sözleşmesinin süresi içerisinde imzalanmamasının yaptırımını nedir?

Ticaret İl Müdürü ile süresi içerisinde hibe sözleşmesini imzalamayan veya hibe sözleşmesi eki dokümanlarını tamamlamayan kooperatiflerle hibe sözleşmesi yapılamaz. Ancak zorunluluk hallerinde kooperatiflerin gerekçeli talebi üzerine bir defaya mahsus Ticaret İl Müdürlüğüne 30 güne kadar ek süre verilebilir. Mücbir sebeplerin bulunması durumunda Ticaret Bakanlığının görüşü alınarak 30 günden daha uzun ek süre de verilebilir.

35. Hibe sözleşmesi yapıldıktan sonra proje tutarında meydana gelen değişiklikler hibe tutarını nasıl etkiler?

Hibe destek tutarı hibe sözleşmesinde yer alır. Hibe sözleşmesinde yer alan tutar hibenin üst limiti niteliğindedir. Hibenin nihai tutarı, fiili gerçekleştirmeler ve tahakkuklar sonrasında ortaya çıkar.

Gerçekleşen proje bedeli, hibe sözleşmesinde yer alan hibeye esas proje tutarının altında olması halinde; hibeye esas proje tutarı olarak, gerçekleşen proje bedeli esas alınır ve bu bedele destek oranı uygulanarak hibe tutarı belirlenir.

Gerçekleşen proje bedeli, hibe sözleşmesinde yer alan hibeye esas proje tutarının üstünde olması halinde; hibeye esas proje tutarı olarak, hibe sözleşmesinde yer alan hibeye esas proje tutarı esas alınır ve buna destek oranı uygulanarak hibe tutarı belirlenir.

36. KOOP-DES Programı kapsamında imzalanan hibe sözleşmesinde daha sonra değişiklik yapılabilir mi?

Hibe sözleşmesinin imzalanmasından sonra, projenin uygulanmasını zorlaştıracak veya geciktirecek bir mücbir sebep (doğal afetler, genel salgın hastalıklar, kısmi veya genel seferberlik ilanı gibi) söz konusu ise hibe sözleşmesi, Ticaret İl Müdürlüğü tarafından; proje uygulamasının herhangi bir safhasında Ticaret Bakanlığının görüşü de alınarak mevzuata uygun olarak değiştirilebilir veya durdurulabilir.

37. Hibe sözleşmesi hangi durumlarda feshedilir?

Hibe sözleşmesi;

- Kooperatifin; Kooperatifçilik Proje Destek Yönetmeliği, Uygulama ve Değerlendirme Kılavuzu, ilgili mevzuat ve hibe sözleşmesi hükümleri çerçevesinde yükümlülüklerinden herhangi birini yerine getirmemesi,
- Kooperatifin tasfiye halinde olması veya iflas etmesi, işlerinin mahkemelerce idare ediliyor olması, alacaklılarla herhangi bir düzenlemeye girmiş olması, iş veya faaliyetlerini askıya almış olması, bunlarla ilgili bir dava veya takip konusu olması,
- Kooperatifin yönetim ve denetim kurulu üyeleri, denetçileri veya bağımsız denetçileri ve Program kapsamında istihdam edilecek personelin; 26/09/2004 tarihli 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan malvarlığına karşı suçlar, kamunun sağlığına karşı suçlar, kamu güvenine karşı suçlar, kamu barışına karşı suçlar, genel ahlaka karşı suçlar, ekonomi, sanayi ve ticarete ilişkin suçlar, bilişim alanında suçlar, kamu idaresinin güvenilirliğine işleyişine karşı suçlar, devletin egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlığına karşı suçlar, devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlarla ilgili ya da 12/04/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 4 üncü maddesi gereğince fail, azmettiren ve yardım eden sıfatıyla kesinleşmiş mahkumiyet hükmüne ilişkin adli sicil kaydının bulunması,
- Kooperatifin amacı dışında faaliyet göstermesi,
- Kooperatifin, hibe sözleşmesi vasıtasıyla sağlanan hibeyi kullanmak için yanlış veya eksik beyanlarda bulunması ya da sahte ve içeriği itibarıyla gerçeği yansıtmayan belgeler sunması,
- Kooperatif ve yüklenicinin alım sözleşmesi konusu işin yapılmasıyla veya ihalede rekabet koşullarıyla ilgili bir yolsuzluğa veya rüşvet olayına karıştığıнын tespit edilmesi, durumlarında Ticaret İl Müdürlüğü tarafından feshedilir.

38. Hibe sözleşmesi feshedilen kooperatif ne yapmalıdır?

Kooperatif, hibe sözleşmesinin feshedilmesi durumunda, feshin tebliğinden itibaren 15 gün içinde hibe kaynaklarından kendisine yapılmış olan ödemelerin tamamını idareye ödemek zorundadır.

Aksi durumda, hibe tutarı kooperatifin hesabına aktarıldığı tarihten itibaren işleyen kanuni faizi ile birlikte genel hükümlere göre kooperatiftan tahsil edilir.

KOOP-DES PROGRAMINDA ALIM USULLERİ

39. KOOP-DESProgramı kapsamındaki kooperatifler gerçekleştirecekleri mal ve hizmet alımlarını hangi usullerle yapacaktır?

Proje konusu mal ve hizmet alımlarının tahmini bedelleri dikkate alınarak kooperatifçe;

- Hibeye esas proje tutarı 150.000TL ve altı olan projelerde “Doğrudan Temin” yoluna gidilmesi,
- Hibeye esas proje tutarı 150.000 TL'nin üstü olan projelerinde ise, “Pazarlık Usulü” alım yönteminin uygulanması gerekmektedir.

**PROGRAMIN
UYGULANMASINDA
YÜKÜMLÜLÜKLER**

40. Hibe desteği kapsamında alınan malların mülkiyeti devredilebilir mi?

Kooperatif, hibe desteği verilen projesinin tamamlanmasından itibaren, 5 yıl içinde hibe sözleşmesi kapsamında satın aldığı malların mülkiyetini devredemez ve amacını değiştiremez.

41. Kooperatiflerin KOOP-DES Programı kapsamında gerçekleştirecekleri mal ve hizmet alım projelerinde yüklenici olamayacak kişiler kimlerdir?

Başvuru sahibi kooperatifin yönetim ve denetim kurulu üyeleri, kooperatifte çalışan kişiler ile bu şahısların eşleri ve üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımları ve kamu çalışanları yüklenici olamaz.

42. Kooperatiflerin ve yüklenicilerin ihalelere ilişkin yasak fiil ve davranışları nelerdir?

Kooperatiflerin ve yüklenicilerin ihalelere ilişkin yasak fiil ve davranışları aşağıda sayılmıştır:

- Hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikâp, rüşvet suretiyle veya başka yollarla ihaleye fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek,
- İsteklileri tereddüde düşürmek, katılımı engellemek, isteklilere anlaşma teklifinde bulunmak veya teşvik etmek, rekabeti veya ihale kararını etkileyecek davranışlarda bulunmak,
- Sahte belge veya sahte teminat düzenlemek, kullanmak veya bunlara teşebbüs etmek,
- Alternatif teklif verebilme halleri dışında, bir istekli tarafından kendisi veya başkaları adına doğrudan veya dolaylı olarak, asaleten ya da vekâleten birden fazla teklif vermektir.

**GİDERLERE
İLİŞKİN
HUSUSLAR**

43. Kooperatiflerin Desteklenmesi Programı kaynaklarından karşılanmayacak giderler nelerdir?

Hibe desteği kapsamında karşılanmayacak giderler aşağıda belirtilmiştir:

- a) Her türlü borç ödemeleri
- b) Faiz giderleri
- c) Başka bir kamu kaynağından finanse edilen harcama ve giderler
- ç) Sergi ve fuar desteklerine ilişkin kira giderleri hariç diğer kira giderleri
- d) Kur farkı giderleri
- e) Ayrı faturalanmış nakliye ve montaj giderleri
- f) Bankacılık giderleri
- g) Her türlü vergi ve sigorta giderleri ve bunlara ilişkin ceza giderleri
- ğ) Makine ve ekipman hariç ikinci el mal alım giderleri
- h) Proje yönetimi ve danışmanlık giderleri
- ı) Arazi, arsa ve bina alım giderleri
- i) Her türlü bina yapım ve onarım giderleri
- j) Her türlü hammadde ve yarı mamul alım giderleri
- k) Muhasebe ve avukatlık giderleri
- l) Taşıt alım giderleri
- m) Bina yakıt, su, elektrik ve aidat giderleri
- n) Asgari geçim indirimi

Program kapsamında hibe sözleşmesi imzalanmadan önce projelerle ilgili yapılan giderler karşılanmaz, bu giderlerden dolayı Bakanlığa herhangi bir sorumluluk yüklenemez.

Kooperatifçilik Proje Destek Yönetmeliğine, Uygulama ve Değerlendirme Kılavuzuna ve ilgili diğer mevzuatta belirtilen usul ve esaslara uygun olarak gerçekleştirilmeyen, belgelendirilmeyen her türlü gider, hibeyle esas gider kapsamında olsa dahi hibe desteğinden karşılanmaz.

Hibe sözleşmesi sonrasında proje konusu alım tutarlarında oluşacak artışlar, Bakanlıkça verilecek hibe tutarını değiştirmeksizin kooperatifçe karşılanır. Kooperatifçilik Proje Destek Yönetmeliği kapsamında desteklenen projelere, hibe sözleşmesinde belirtilen amacın dışında herhangi bir ödeme yapılmaz.

44. Hibe desteği kapsamında karşılanacak giderlere ilişkin olarak dikkat edilmesi gereken hususlar nelerdir?

Yapılan harcamaların hibe desteği kapsamında karşılanabilmesi için bu harcamaların;

- Akdedilen hibe sözleşmesinden sonra gerçekleştirilmesi,
- Proje başvuru formu ekinde sunulan teknik şartnamede yer alması,
- Hibe sözleşmesinde yer alması ve bu sözleşmede öngörülen süre içerisinde gerçekleştirilmesi,
- Kooperatifçilik Proje Destek Yönetmeliği ve KOOP-DES Uygulama ve Değerlendirme Kılavuzunda belirtilen kurallara uygun olarak gerçekleştirilmesi ve belgelere dayandırılması,
- Hibe desteği başvurularında belirtilen projenin toplam maliyetinin, piyasa fiyat araştırmasına dayanması, ayrıntılı olarak belirtilmesi ve başvuru süresince artırılmaması,
- Yüklenicilerle yapılacak alım sözleşmelerine dayandırılması, gerekir.

HİBE DESTEĞİ ÖDEMELERİ

45. KOOP-DES Programı kapsamında projesi desteklenen kooperatife hibe desteği ödemesi nasıl ve hangi birim tarafından yapılacaktır?

Desteklenen projelerin gerçekleştirilmesi sonucunda, aşağıdaki işlemler gerçekleştirilir.

- Kooperatifler ödeme talep formu ve eklerini Ticaret İl Müdürlüğüne teslim eder.
- Belgelerin mevzuata uygunluğu kontrol edilir, ödeme icmal tabloları düzenlenir ve Ticaret İl Müdürlüğüne Bakanlığa gönderilir.
- Bakanlık ödeme icmal tablosu ve eki belgeleri hibe sözleşmesi ile karşılaştırarak talep edilen hibe destek tutarını ödenek gönderme belgesi düzenlemek suretiyle Ticaret İl Müdürlüğüne gönderir.
- Hibe desteği ödemeleri, Ticaret İl Müdürlüğüne kooperatifin banka (IBAN numarasına) hesabına aktarılır.

Bu adımlar sonucunda hibe desteği ödemesi işlemi tamamlanmış olur.

46. Kooperatifin ve Yüklenicinin Sosyal Güvenlik Kurumu prim borcu ve vadesi geçmiş vergi borcu bulunması durumlarında KOOP-DES Programı kapsamında hibe desteği ödemesi yapılır mı?

Kooperatifler bu borçlarının ödemesini yapana kadar kendilerine hibe desteği kapsamında ödeme yapılmaz. Ayrıca yükleniciler, bu borçlarının ödemesini yapana kadar kooperatife hibe desteği kapsamında ödeme yapılmaz.

**PROJE
UYGULAMALARININ
İZLENMESİ**

47. Proje uygulamalarının kontrolü ve izlenmesini nasıl gerçekleştirilecektir?

Proje uygulamalarının kontrolü ve izlenmesi, Ticaret İl Müdürlüklerince gerçekleştirilir ve sonuçları Ticaret Bakanlığına bildirilir.

Program kapsamında yapılacak harcamalar 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında denetlenir.

**KOOP-DES
PROGRAMI
KAPSAMINDA
KOOPERATİFLERİN
SORUMLULUKLARI**

48. Kooperatiflerin KOOP-DES Programının uygulanmasındaki sorumluluğu nedir?

Kooperatifler, Program kapsamında gerçekleştirecekleri harcamaların kooperatif projesinin amaçlarına uygun olarak yapılmasından, uygulamaların Kooperatifçilik Proje Destek Yönetmeliği, hibe sözleşmesi ile Uygulama ve Değerlendirme Kılavuzunda belirtilen usul ve esaslara göre gerçekleştirilmesinden, doğru olarak belgelendirilmesinden ve belgelerin muhafazasından sorumludur.

49. Kooperatifler, projenin uygulanmasına ilişkin kayıt ve belgeleri ne kadar süreyle saklamak zorundadır?

Kooperatifler, projenin uygulanmasına ilişkin kayıt ve belgeleri düzenli olarak tutmak ve on yıl süreyle saklamakla yükümlüdür.

50. KOOP-DES Programı kapsamında destek alan kooperatifler, Program kapsamında tekrar hibe desteği başvurusunda bulunabilirler mi?

Program kapsamında hibe desteği alan kooperatifler, aynı proje konusunda 5 yıl içerisinde tekrar hibe desteği başvurusunda bulunamaz.

KOOPERATİFÇİLİK PROJE DESTEK YÖNETMELİĞİ

Resmi Gazete Tarihi : 6/3/2020

Resmi Gazete Sayısı : 31060

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, kooperatif ve üst kuruluşlarının üretim ve istihdama katkısı olacak yatırım projelerinin desteklenmesine, faaliyetlerinde etkinlik ve verimliliğin sağlanmasına, teknoloji ve yeni üretim tekniklerinden yararlanmalarına katkıda bulunulmasına, bireysel tasarrufların uygun kooperatif girişimcilik modelleri ile ekonomiye kazandırılmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Kooperatiflerin ve üst kuruluşlarının üretim ve istihdama katkısı olacak projelerinin Kooperatiflerin Desteklenmesi Programı çerçevesinde desteklenmesini ve bu desteklere ilişkin hususları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (Değişik:RG-6/3/2020-31060)

(1) Bu Yönetmelik, 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 453 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi ile 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun 86 ncı maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) **(Değişik:RG-6/3/2020-31060)** Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,

b) **(Değişik:RG-6/3/2020-31060)** Genel Müdürlük: Bakanlık Esnaf, Sanatkârlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğünü,

- c) Hibe desteği: Bakanlığın görev alanına giren kooperatiflere bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde geri ödeme olmaksızın verilen nakdi katkısı,
- ç) Hibeye esas proje tutarı: Hibe sözleşmesine konu edilen projenin her türlü vergi ve sigorta giderleri, asgari geçim indirimi ve harçlar hariç toplam tutarını,
- d) Hibe sözleşmesi: Proje sahibi kooperatif ile İl Müdürü arasında imzalanan ve hibe desteğinden yararlanma esasları ve yükümlülükleri ile tarafların yetki ve sorumluluklarını düzenleyen sözleşmeyi,
- e) Hizmet alımları: 9 uncu maddede belirtilen hizmet alımlarını,
- f) **(Değişik:RG-6/3/2020-31060)** İl Müdürlüğü: Ticaret Bakanlığı Ticaret İl Müdürlüğünü,
- g) **(Değişik:RG-6/3/2020-31060)** İl Müdürü: Ticaret Bakanlığı Ticaret İl Müdürünü,
- ğ) **(Değişik:RG-6/3/2020-31060)** İl proje komisyonu: Vali veya görevlendireceği vali yardımcısı başkanlığında; İl Müdürü, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürü, Tarım ve Orman İl Müdürü, ildeki Kalkınma Ajansı temsilcisi, Ticaret ve Sanayi Odası veya Ticaret Odası temsilcisinin katıldığı en az 5 (beş) kişiden oluşan ve bu Yönetmelik kapsamında hibe başvurularının değerlendirmesini yapan komisyonu,
- h) İl proje yürütme birimi: İl düzeyinde Programın rehberliğinden, projelerin uygulanmasından ve izlenmesinden sorumlu olan, yapılacak iş ve işlemleri İl Müdürlüğü adına yürüten İl Müdürlüğü personeli ile gerektiğinde vali tarafından görevlendirilecek diğer kamu kurumları personelinden oluşan en az üç kişilik birimi,
- ı) İzleme raporu: Proje uygulamalarının kontrolü ve izlenmesi ile ilgili il proje yürütme birimince hazırlanan raporu,
- i) Kılavuz: Programın uygulanması ve Program kapsamında değerlendirilecek proje konularının, başvuru şartlarının, değerlendirme, uygulama ve denetleme esaslarının belirlendiği bu Yönetmelik doğrultusunda Bakanlıkça hazırlanan Uygulama ve Değerlendirme Kılavuzunu,

j) Kooperatif: Kuruluş, işleyiş ve denetim işlemlerine ait hizmetleri Bakanlıkça yürütülen kooperatifleri ve bunların üst kuruluşlarını,

k) Mal alımları: 9 uncu maddede belirtilen mal alımlarını,

l) Malî bilanço: Bir kooperatifin belirli bir tarihte sahip olduğu varlıklar ile bu varlıkların sağlandığı kaynakları gösteren malî tabloyu,

m) (Değişik:RG-6/3/2020-31060) Merkez proje komisyonu: İl proje komisyonu tarafından yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda uygun görülen proje başvurularını inceleyip karara bağlayan, Esnaf, Sanatkârlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğünden sorumlu Bakan Yardımcısı başkanlığında Esnaf, Sanatkârlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürü, ilgili Genel Müdür Yardımcısı ve iki Daire Başkanından oluşan beş kişilik komisyonu,

n) Nitelikli personel: 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) ve/veya (b) bentlerine göre hibe desteği verilecek kooperatiflerin projelerine ilişkin olarak istihdam edecekleri en az lisans düzeyinde mezuniyet belgesi bulunan ve Kılavuzda belirtilen nitelik ve koşulları haiz personeli,

o) Ödeme icmal tablosu: Hibe sözleşmesi imzalayarak projesini tamamlayan kooperatiflerce talep edilen hibe desteği tutarını gösteren ve İl Müdürlüğünce düzenlenen tabloyu,

ö) Program: Bakanlık tarafından hazırlanan Kooperatiflerin Desteklenmesi Programını,

p) Proje: Kooperatiflerin Program kapsamında hibe desteğinden yararlanmak için hazırladıkları üretim ve istihdama katkısı olacak yatırım projelerini,

r) Proje başvuru formu: Hibe desteğinden yararlanmak isteyen kooperatiflerce başvuru amacıyla doldurulan ve Kılavuz ekinde yer alan formu,

s) Yüklenici: Program kapsamında hibe sözleşmesi akdedilen kooperatif tarafından yapılacak satın alımlara mal ve hizmet sağlayan gerçek ve tüzel kişileri,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Program Uygulama Birimleri

Genel müdürlüğün görevleri

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında yapılacak çalışmaları Bakanlık adına Genel Müdürlük yürütür. Genel Müdürlüğün görevleri aşağıda belirtilmiştir:

- a) Bu çalışmaların kontrolüne, idari, malî, teknik ve çevresel uygulamalarla uyumlu bir şekilde yürütülmesine destek vermek.
- b) Program ile ilgili yıllık yatırım programını ve bütçe teklifi hazırlıklarını, bu teklifin ilgili Bakanlık birimlerine iletilmesi ve kabulü için gerekli çalışmaları yapmak.
- c) Programın yürütülmesine ilişkin eğitim programlarını hazırlamak ve bunların uygulanmasına destek sağlamak.

İl müdürlüğünün görevleri

MADDE 6 – (1) İl Müdürlüğünün görevleri aşağıda belirtilmiştir:

- a) Program kapsamında bu Yönetmelik ve Kılavuzda belirtilen sorumlulukların idari, malî, teknik ve çevresel uygulamalarla uyumlu bir şekilde yürütülmesini ve Program kapsamında yapılacak tüm çalışmaların il bazında uygulanmasını, izlenmesini, sekreteryasını ve koordinasyonunu sağlamak.
- b) İmzalanan hibe sözleşmesi doğrultusunda hibe desteği ödemesini yapmak ve izlemek.

İl proje komisyonu ve il proje yürütme biriminin görevi

MADDE 7 – (1) İl Proje Komisyonu, Program kapsamında yapılan hibe desteği başvurularını, Kılavuzdaki kriterlere göre değerlendirir ve İl Proje Değerlendirme Raporu şeklinde Genel Müdürlüğe gönderir.

(2) İl Proje Yürütme Biriminin görevleri aşağıda belirtilmiştir:

- a) İl düzeyinde Programın rehberliği ve uygulanması ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- b) İl düzeyinde proje hazırlanması aşamasında başvuran kooperatifleri Program hakkında ve proje başvurularının hazırlanması konusunda bilgilendirmek.
- c) Bu Yönetmelik, Kılavuz ve ilgili genelgeler doğrultusunda projelerin uygulanmasını incelemek ve değerlendirmek.

Merkez proje komisyonunun görevi

MADDE 8 – (1) Merkez Proje Komisyonu, İl Proje Komisyonunun yaptığı değerlendirme sonucunda uygun görülen projeleri, Kılavuzda belirtilen esaslar çerçevesinde inceler ve bütçe imkânları ile sınırlı olmak üzere, bu projelerin desteklenmesi konusundaki nihai kararı verir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Hibe Desteği Kapsamı ve Tutarı

Desteklenecek projelerin konuları

MADDE 9 – (1) Program kapsamında desteklenecek kooperatiflerin üretim ve istihdama katkısı olacak projelerine ilişkin olarak;

- a) Kooperatiflerin faaliyet konularına göre makine ve/veya ekipman ile ilgili mal alımlarına,
- b) Ortaklarının en az % 90'ını kadınların oluşturduğu kooperatiflerin işletecekleri yaşlı ve engelli bakım merkezleri ile çocuk kulüpleri, kreş ve gündüz bakımevlerinin demirbaş eşya niteliğindeki yatırım malı alımlarına,
- c) Kooperatiflerin ürettikleri ürünlerin tanıtımı ve pazarlanmasına ilişkin sergi ve fuar katılımlarına yönelik hizmet alımlarına,

ç) (a) ve/veya (b) bentlerine göre hibe desteği verilecek kooperatiflerin projelerine ilişkin nitelikli personel istihdamlarına,

d) Kooperatiflerin faaliyet konularına yönelik Kılavuzda belirlenecek diğer mal ve hizmet alımlarına,
destek verilir.

(2) Kooperatiflerin ihtiyaçları ve faaliyet konuları gözetilerek Program kapsamında hibe desteği verilecek proje konularına ilişkin esaslara Kılavuzda yer verilir.

Kooperatiflerin projelerine verilecek hibe desteği tutarı

MADDE 10 – (1) Kooperatiflerin sunacakları proje başvurularında hibeye esas proje tutarı azami sınırı;

a) Kooperatiflerin mal alımlarında 200.000 Türk Lirasını,

b) Hizmet alımlarında 30.000 Türk Lirasını,

c) Nitelikli personel istihdamında yıllık bir personel için 30.000 TL'yi, iki personel için toplam 60.000 TL'yi,

geçemez.

(2) Kooperatiflerin desteklenmesine karar verilen mal ve hizmet alımlarında hibeye esas proje tutarlarının kalkınmada öncelikli yörelerde % 75'i, diğer bölgelerde % 50'si ve kalkınmada öncelikli yöre şartı aranmaksızın ortaklarının en az % 90'ını kadınların oluşturduğu kooperatiflerde ise % 75'i Bakanlıkça hibe olarak karşılanabilir. Hibeye esas proje tutarının kalan kısmı proje yürütücüsü kooperatifçe karşılanır.

(3) Nitelikli personel istihdamının hibeye esas proje tutarının azami sınırının % 100'üne kadar olan kısmı Bakanlıkça hibe olarak karşılanabilir. Nitelikli personel istihdam desteğinin azami süresi bir yıldır. Nitelikli personel istihdam desteği Merkez Proje Komisyonu kararı ile kooperatifin yeni istihdam edeceği en fazla iki personel için verilir. Hibe desteği ödemesi, nitelikli personel istihdamının gerçekleştiği bir yılın sonunda kooperatifin hesabına aktarılır.

(4) Kooperatifin sunduğu proje bedeli, hibeye esas proje tutarının azami sınırının altında ise, kooperatifin sunduğu proje bedeli hibeye esas proje tutarının azami sınırı olarak kabul edilir ve verilebilecek hibe desteği tutarı, kooperatifin sunduğu proje bedeline Merkez Proje Komisyonunca kararlaştırılan hibe destek oranı uygulanarak bulunur.

(5) Kooperatifin sunduğu proje bedelinin, hibeye esas proje tutarının azami sınırı ile aynı olması veya üstünde olması durumunda verilebilecek hibe desteği tutarı, hibeye esas proje tutarının azami sınırına Merkez Proje Komisyonunca kararlaştırılan hibe destek oranı uygulanarak bulunur.

(6) Kooperatifin sunduğu proje bedelinin, hibeye esas proje tutarı azami sınırını aşması durumunda, aşan tutar ve hibeye esas proje tutarının hibe olarak karşılanmayan kısmı kooperatifçe karşılanır.

(7) Hibeye esas proje tutarları hesaplanmasında; her türlü vergi ve sigorta giderleri, asgari geçim indirimi ve harçlar dahil değildir.

Hibeye esas proje tutarlarının yeniden belirlenmesi

MADDE 11 – (1) Hibeye esas proje tutarlarının azami sınırı ve oranı gerektiğinde Merkez Proje Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile yeniden belirlenebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Proje Giderleri

Hibe desteği kapsamındaki proje gider esasları

MADDE 12 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında hibe desteği verilecek proje giderlerinin;

- a) Kooperatif ile akdedilen hibe sözleşmesinden sonra gerçekleştirilmesi,
- b) Hibe sözleşmesi ekinde sunulan başvuru formunda belirtilmiş olması,

- c) 10 uncu maddede belirtilen oran ve sınırların içinde kalması,
ç) Hibe sözleşmesinde öngörülen süre içerisinde gerçekleşmesi,
d) Hibe desteği kapsamındaki giderlerin Kılavuzda belirtilen esaslara uygun olarak gerçekleştirilmesi ve belgelere dayandırılması,
e) Kooperatifin amaç ve faaliyet konularına ve Kılavuzda belirtilen mal ve hizmet türleri ile nitelikli personel istihdamı nitelik ve koşullarına uygun olması,
gerekir.

(2) Hibe desteği başvurularında belirtilecek projenin yaklaşık toplam maliyeti piyasa fiyat araştırmasına dayandırılarak ayrıntılı olarak belirtilir ve başvuru sonrasında artırılamaz.

(3) Hibe desteği başvurusu kapsamında satın alınması planlanan mal ve hizmet ile ilgili teknik bilgiler şartname şeklinde düzenlenerek proje başvuru formu ekinde sunulur.

(4) Başvuru sahibi kooperatifin yönetim ve denetim kurulu üyeleri, kooperatifte çalışan kişiler ile bu şahısların eşleri ve üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımları ve kamu çalışanları yüklenici olamaz.

(5) Başvuru sahibi kooperatif tarafından sürekli çalıştırılan veya düzenli ya da dönüşümlü olarak işe alınmış kişiler, kamu çalışanları, emekliler, yabancı uyruklular, kooperatif yönetim kurulu ve denetim kurulu üyeleri bu Yönetmelik kapsamında nitelikli personel olarak istihdam edilemez. Nitelikli personel istihdamının hibeye esas proje tutarının hesaplanmasında, asgari geçim indirimi, her türlü vergi ve sigorta giderleri hariç nitelikli personele ödenen net ücret dikkate alınır.

(6) Kooperatifler, 9 uncu maddede belirtilen her bir proje konusu için ayrı bir proje başvuru formu doldurur. Sunulan proje başvuruları arasında kaynak aktarımı yapılamaz.

Program kaynaklarından karşılanamayacak giderler

MADDE 13 – (1) Hibe desteği kapsamında karşılanamayacak giderler aşağıda belirtilmiştir:

- a) Her türlü borç ödemeleri.
- b) Faiz giderleri.
- c) Başka bir kamu kaynağından finanse edilen harcama ve giderler.
- ç) Sergi ve fuar desteklerine ilişkin kira giderleri hariç diğer kira giderleri.
- d) Kur farkı giderleri.
- e) Ayrı faturalanmış nakliye ve montaj giderleri.
- f) Bankacılık giderleri.
- g) Her türlü vergi ve sigorta giderleri ve bunlara ilişkin ceza giderleri.
- ğ) Makine ve ekipman hariç ikinci el mal alım giderleri.
- h) Proje yönetimi ve danışmanlık giderleri.
- ı) Arazi, arsa ve bina alım giderleri.
- i) Her türlü bina yapım ve onarım giderleri.
- j) Her türlü hammadde ve yarı mamul alım giderleri.
- k) Muhasebe ve avukatlık giderleri.
- l) Taşıt alım giderleri.
- m) Bina yakıt, su, elektrik ve aidat giderleri.
- n) Asgari geçim indirimi.

(2) Program kapsamında hibe sözleşmesi imzalanmadan önce projelerle ilgili yapılan giderler karşılanmaz, bu giderlerden dolayı Bakanlığa herhangi bir sorumluluk yüklenemez.

(3) Bu Yönetmelik, Kılavuz ve ilgili diğer mevzuatta belirtilen usul ve esaslara uygun olarak gerçekleştirilmeyen, belgelendirilmeyen her türlü gider, hibeye esas gider kapsamında olsa dahi hibe desteğinden karşılanmaz.

(4) Hibe sözleşmesi sonrasında mal ve hizmet alım tutarlarında oluşacak artışlar, Bakanlıkça verilecek hibe tutarını değiştirmeksizin kooperatifçe karşılanır.

(5) Bu Yönetmelik kapsamında desteklenen projelere, hibe sözleşmesinde belirtilen amacın dışında herhangi bir ödeme yapılmaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Başvuru, Değerlendirme ve Sözleşme

Başvurularda aranacak şartlar

MADDE 14 – (1) Başvurularda; başvuru sahibi kooperatiflerin ilgili mevzuattan kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmeleri, ortak sayıları, aynı proje konusunda başka bir kamusal kaynaktan destek almamış olmaları ve projelerinin üretim ve istihdama katkısının bulunması, sürdürülebilirliği, piyasa araştırmasına dayandırılması, kooperatifin faaliyet konularına uygunluğu ve Kılavuzda belirtilecek diğer **(Ek ibare:RG-6/3/2020-31060)** şartlar aranır.

Proje başvuru dönemleri

MADDE 15 – (1) Program kapsamında proje başvuru dönemleri, sergi ve fuar destekleri hariç bir yıl içinde en fazla üç dönem olmak üzere Bakanlıkça duyurulur. Bakanlık gerektiğinde Programın uygulanacağı illeri de belirleyebilir.

(2) Hibe desteği ödemeleri, yılı merkezi yönetim bütçe kanunu ile tefrik edilen ödeneklerle sınırlı olmak üzere ve vize edilen ayrıntılı harcama programına uygun olarak yapılır.

Proje başvurusu

MADDE 16 – (1) Kooperatifler hibe almak amacıyla Kılavuzda belirtilen şekilde proje başvuru formlarını doldurur ve kooperatif merkezinin bulunduğu İl Müdürlüğüne teslim eder.

(2) Kılavuzda belirtilen usul ve esaslara göre hazırlanmayan ve kooperatiflerin imzaya yetkili yönetim kurulu üyelerince imzalanmayan başvurular kabul edilmez.

(3) Program kapsamında hibe desteği alan kooperatifler aynı proje konusunda beş yıl içerisinde tekrar hibe desteği başvurusunda bulunamaz.

(4) Bu Yönetmelik kapsamında; hibe desteği talep eden kooperatifler, başvurdukları proje konusunda diğer kamusal desteklerden yararlanmamış olduklarına ilişkin taahhütte bulunurlar.

Proje başvurularının değerlendirilmesi

MADDE 17 – (1) Kılavuzda belirtilen puanlama cetveline tabi tutulan projeler, İl Proje Yürütme Biriminin teklifi, İl Proje Komisyonunun olumlu görüşü üzerine Merkez Proje Komisyonunca değerlendirilir ve karara bağlanır.

(2) Proje başvuruları bu Yönetmelik, Kılavuz ve ilgili mevzuat hükümlerine göre değerlendirilir. Eksik ve hatalı belge içeren başvurular, eksikliklerin ve hataların giderilmesi amacıyla Kılavuzda belirtilen esaslara göre İl Müdürlüğünce kooperatiflere iade edilir.

(3) Bütçe imkânları nedeniyle desteklenmesine ilişkin karar alınamayan projeler hariç olmak üzere, Merkez Proje Komisyonunca kabul edilmeyen projeler tekrar değerlendirmeye alınmaz.

Kesin karar

MADDE 18 – (1) Merkez Proje Komisyonu tarafından verilen kararlar kesindir. Hibe desteği verilmesi kabul edilen projeler, Bakanlığın kurumsal internet adresinden duyurulur.

Kooperatiflerce projeye ait diğer işlemlerin tamamlanması

MADDE 19 – (1) Hibe sözleşmesi imzalanmadan önce ilgili mevzuat gereğince alınması gereken izin, ruhsat ve onay gibi işlemlerin tamamlanması zorunludur.

Hibe sözleşmesi

MADDE 20 – (1) Hibe sözleşmesinin formatı ve içeriği Kılavuzla belirlenir.

(2) Hibe sözleşmesi, İl Müdürü ile hibe başvurusunda bulunan kooperatifin imzaya yetkili yönetim kurulu üyeleri arasında akdedilir.

(3) Kooperatiflerin projelerine hibe desteği verilmesine yönelik olarak Merkez Proje Komisyonunun kararı alınmadan ya da 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde yer alan hususların tespit edilmesi halinde İl Müdürlüğünce hibe sözleşmesi akdedilmez.

(4) Kooperatifin hibe desteği talep ettiği proje konusunda diğer kamusal desteklerden yararlandığının tespiti halinde hibe sözleşmesi akdedilmez.

(5) Merkez Proje Komisyonu tarafından kabul edilen projelerin duyurulmasını takip eden yirmi gün içerisinde İl Müdürü ile hibe sözleşmesini imzalamayan veya hibe sözleşmesi eki dokümanlarını tamamlamayan kooperatiflerle hibe sözleşmesi yapılamaz. Ancak zorunluluk hallerinde kooperatiflerin gerekçeli talebi üzerine bir defaya mahsus İl Müdürlüğünce otuz güne kadar ek süre verilebilir. 28 inci maddedeki mücbir sebeplerin bulunması durumunda Bakanlığın görüşünü alarak otuz günden daha uzun ek süre verilebilir.

(6) Kooperatifler tarafından teslim edilen hibe sözleşmesi ekleri bu Yönetmelik, Kılavuz ve ilgili mevzuata uygun bulunması durumunda hibe sözleşmesi imzalanır.

(7) Kooperatiflerin hibe kaynaklarından yararlanabilmesi için hibe sözleşmesini imzalaması ön koşuldur. Taraflarca hibe sözleşmesinin her bir sayfası imza altına alınır.

(8) İl Müdürlüğünün kooperatifle imzalayacağı hibe sözleşmesinde belirtilecek hibe desteği tutarı, Merkez Proje Komisyonunca verilmesi kararlaştırılan hibe desteği tutarını, aşamaz.

(9) Hibe sözleşmesi, İl Müdürü ve proje sahibi kooperatif arasında üç nüsha olarak akdedilir. İmzalanan hibe sözleşmesinin bir nüshası ve ekleri İl Müdürlüğünde, bir nüshası ve ekleri proje sahibi kooperatifte bir nüshası ve ekleri ise, uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesinde yardımcı olmak üzere Bakanlıkta muhafaza edilir.

(10) Hibe sözleşmelerinde hüküm bulunmadığı takdirde bu Yönetmelik, Kılavuz ve ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

(11) Hibe sözleşmeleri devredilemez.

Hibe desteğinin nihai tutarı

MADDE 21 – (1) Hibe desteğinin azami tutarı hibe sözleşmesinde gösterilir ve önerilen proje bedeline dayanır. Hibe desteğinin nihai tutarı, fiili gerçekleştirmeler ve tahakkuklar sonrasında ortaya çıkar. Hibe sözleşmesinde yer alan hibenin azami tutarı aşılmassa dahi bu Yönetmelikte Program kaynaklarından karşılanmayacağı belirtilen giderlerle ilgili kooperatiflere ödeme yapılmaz.

(2) Hibe desteğinin azami tutarı 10 uncu maddede belirtilen tutar ve oranları aşamaz.

Yükümlülüklerin yerine getirilmesi

MADDE 22 – (1) Proje sahibi kooperatif, hibe sözleşmesi koşullarına uymadığı takdirde, İl Müdürlüğünün hibe sözleşmesini feshetme hakkı saklıdır. Feshedilen hibe sözleşmeleri İl Müdürlüğünce Bakanlığa ve kooperatife yedi gün içinde bildirilir.

(2) Kooperatifler; hibe sözleşmesinin feshedilmesi durumunda, feshin tebliğinden itibaren onbeş gün içinde hibe kaynaklarından kendisine yapılmış olan ödemelerin tamamını idareye ödemek zorundadır. Hibe tutarı, ödemenin süresi içinde yapılmaması halinde kooperatif hesabına aktarıldığı tarihten itibaren işleyen kanuni faizi ile birlikte genel hükümlere göre ilgili kooperatiften tahsil edilir.

Hibe sözleşmesinin feshi

MADDE 23 – (1) İl Müdürlüğü, aşağıda belirtilen fiil veya durumlarda herhangi bir şekilde tazminat ödemeksizin hibe sözleşmesini fesheder.

a) Kooperatifin; bu Yönetmelik, Kılavuz, ilgili mevzuat ve hibe sözleşmesi hükümleri çerçevesinde yükümlülüklerinden herhangi birini yerine getirmemesi.

b) Kooperatifin tasfiye halinde olması veya iflas etmesi, işlerinin mahkemelerce idare ediliyor olması, alacaklılarla herhangi bir düzenlemeye girmiş olması, iş veya faaliyetlerini askıya almış olması, bunlarla ilgili bir dava veya takip konusu olması.

c) Kooperatifin yönetim ve denetim kurulu üyelerinin ve Program kapsamında istihdam edilecek personelin; 26/9/2004 tarihli 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan malvarlığına karşı suçlar, kamunun sağlığına karşı suçlar, kamu güvenine karşı suçlar, kamu barışına karşı suçlar, genel ahlaka karşı suçlar, ekonomi, sanayi ve ticarete ilişkin suçlar, bilişim alanında suçlar, kamu idaresinin güvenilirliğine işleyişine karşı suçlar, devletin egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlığına karşı suçlar, devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlarla ilgili ya da 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 4 üncü maddesi gereğince fail, azmettiren ve yardım eden sıfatıyla kesinleşmiş mahkumiyet hükmüne ilişkin adli sicil kaydının bulunması.

ç) Kooperatifin amacı dışında faaliyet göstermesi.

d) Kooperatifin, hibe sözleşmesi vasıtasıyla sağlanan hibeyi kullanmak için yanlış veya eksik beyanlarda bulunması ya da sahte ve içeriği itibarıyla gerçeği yansıtmayan belgeler sunması.

ALTINCI BÖLÜM

Uygulamalar, Satın Almalar ve Ödemeler

Proje uygulamalarının izlenmesi

MADDE 24 – (1) Kooperatifler hibe sözleşmesinin akdinden sonra, kabul edilen projelerini hibe sözleşmesi hükümlerine göre uygulamaya başlar.

(2) Kooperatifler, projenin uygulanmasına ilişkin hesaplara ait kayıtları düzenli olarak tutmak ve on yıl süreyle saklamakla yükümlüdür.

(3) Proje uygulamalarının kontrolü ve izlenmesi, İl Müdürlüğünce yapılır ve sonuçları Bakanlığa bildirilir.

Satın alma usul ve esasları

MADDE 25 – (1) Kooperatifler, proje uygulamasında mal ve hizmet satın alma işlemlerinde ve nitelikli personel istihdamlarında Kılavuzda düzenlenen kurallara uygun hareket ederler.

(2) Kooperatiflerin hibe sözleşmesi hükümleri ve proje tekliflerine uygun olarak yapacakları alımlara ilişkin satın alma belgelerinin teslimi ve bu konuda Bakanlığın yapacağı incelemelerin usulü Kılavuzda düzenlenir.

(3) Hibe desteği verilecek nitelikli personel istihdamı hariç tüm hizmet ve mal alımları kooperatiflerin yüklenicilerle yapacağı sözleşmeler kapsamında gerçekleştirilir.

Proje harcamalarının kontrolü

MADDE 26 – (1) Kooperatif, projesini hibe sözleşmesinde belirlenen sürede tamamladıktan sonra ödeme talep formunu ve ekinde mal ve hizmet alımları için faturayı, nitelikli personel istihdamında ücret tahakkuk bordrosunu, malın teslim alındığına ilişkin teslim tutanağını veya irsaliyeli faturayı ve Kılavuzda belirtilen diğer belgeleri Kılavuzda belirtilen esaslar çerçevesinde İl Müdürlüğüne teslim eder.

(2) Ödeme ile ilgili asıllarına uygunluğu onaylanmış eklerin bir sureti İl Müdürlüğünce muhafaza edilir. Bakanlık gerekli görmesi halinde ödeme ile ilgili belgeleri incelenmek üzere ister.

(3) İl Müdürlüğüne teslim edilen ödeme talep formu ve ekindeki ödeme belgeleri proje amaçlarına, hibe sözleşmesi hükümlerine ve ilgili mevzuata uygunluğu açısından onbeş gün içerisinde kontrol edilir ve Kılavuzda belirtilen esaslar çerçevesinde izleme raporu düzenlenir.

Ödemeler

MADDE 27 – (1) İl Müdürlüğünce kooperatiflerden gelen ödeme taleplerinden uygun bulunanlar ödeme icmal tablosuna aktarılır. Ödeme icmal tablosu ve eki fatura ve/veya ücret tahakkuk bordrosu ile izleme raporu Bakanlığa gönderilir.

(2) Kooperatiflerin gerçekleştirdikleri mal ve hizmet alım tutarlarının hibeye esas proje tutarı azami sınırının altında olması durumunda; hibeye esas proje tutarı olarak gerçekleşen mal ve hizmet alım tutarları esas alınır ve bu tutarlara Merkez Proje Komisyonunca belirlenen oranlar uygulanarak yeniden belirlenen hibe desteği tutarı ödenir.

(3) Kooperatiflerin gerçekleştirdikleri mal ve hizmet alım tutarlarının hibeye esas proje tutarının azami sınırına eşit olması veya üstünde olması durumunda, hibeye esas proje tutarlarına Merkez Proje Komisyonunun belirlediği oranlar uygulanarak yeniden belirlenen hibe desteği tutarı ödenir.

(4) Kooperatiflerin mal ve hizmet alım tutarlarının hibe sözleşmesinde belirtilen kooperatifin sunduğu proje tutarlarının üzerinde gerçekleşmesi durumunda, aşan tutarlar kooperatifçe karşılanır.

(5) Genel Müdürlük ödeme icmal tablosu ve eki belgeleri hibe sözleşmesi ile karşılaştırarak talep edilen hibe destek tutarını ödenek gönderme belgesi düzenlemek suretiyle İl Müdürlüğüne gönderir.

(6) Hibe desteği ödemeleri İl Müdürlüğünce kooperatiflere yapılır.

(7) İl Müdürlüğü kooperatife yapacağı hibe desteği ödemesini, ödeme emri belgesi ve ekleri olan harcama talimatı, proje başvuru formu, ödeme icmal tablosu, fatura ve/veya ücret tahakkuk bordrosu, merkez proje komisyon kararı, hibe sözleşmesi ve Kılavuzla belirlenen diğer belgeler ile gerçekleştirir.

(8) Kooperatifin ve yüklenicinin Sosyal Güvenlik Kurumu prim borcu ve vadesi geçmiş vergi borcu bulunması durumunda, bu borçların ödemesi yapılanaya kadar hibe desteği kapsamında ödeme yapılmaz.

(9) Program kapsamında ödemeler Türk Lirası olarak yapılır.

(10) Proje kapsamında yüklenicilere yapılacak ödemeler kooperatifler aracılığıyla yapılır.

(11) Kooperatiflere yapılacak ödemelere ilişkin belgelerin onaylı birer sureti İl Müdürlüğüne muhafaza edilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hibe sözleşmesinde yapılacak değişiklikler

MADDE 28 – (1) Hibe sözleşmesinin imzalanmasından sonra, projenin uygulanmasını zorlaştıracak veya geciktirecek bir mücbir sebep (doğal afetler, genel salgın hastalıklar, kısmi veya genel seferberlik ilanı gibi) söz konusu ise hibe sözleşmesi İl Müdürlüğü tarafından proje uygulamasının herhangi bir safhasında Bakanlığın görüşü alınarak mevzuata uygun olarak değiştirilebilir veya durdurulabilir.

Proje ile alınan malların mülkiyeti

MADDE 29 – (1) Kooperatif, projenin tamamlanmasından itibaren beş yıl içinde hibe sözleşmesi kapsamında satın aldığı malların mülkiyetini devredemez ve amacını değiştiremez.

(2) Hibe sözleşmesi kapsamında alınan malların mülkiyetinin ve amacının alım tarihinden sonraki beş yıl içerisinde değiştirilmesi durumunda, hibe kaynaklarından ödenmiş olan tutarın tamamı 22 nci madde çerçevesinde geri alınır.

Uygulama sorumluluğu

MADDE 30 – (1) Harcamaların kooperatif projesi amaçlarına uygun olarak yapılmasından, uygulamaların bu Yönetmelik, hibe sözleşmesi ile Kılavuzda belirtilen usul ve esaslara göre gerçekleştirilmesinden, doğru olarak belgelendirilmesinden ve belgelerin muhafazasından kooperatifler sorumludur.

(2) Kooperatiflerce gerçekleştirilecek projelerin amaçlarına uygun olarak yapıldığının hibe sözleşmesinde belirtilen usul ve esaslara göre izlenmesi, hibe sözleşmesi kapsamında alınan malların mülkiyetinin ve amacının alım tarihinden sonraki beş yıl içerisinde değiştirilip değiştirilmediğinin takibi, uygulamaya yönelik olarak düzenlenecek tüm belgelerin kontrolü, onaylanması ve birer suretinin muhafazasına ait sorumluluklar İl Müdürlüklerine aittir.

Denetim

MADDE 31 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında yapılacak harcamalar 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında denetlenir.

Haksız ödemelerin geri alınması ve hak mahrumiyeti

MADDE 32 – (1) 22, 23 ve 29 uncu maddelerde belirtilen haller ile kooperatiflerin bu Yönetmelik kapsamında hibe desteği aldıkları proje konusunda diğer kamusal desteklerden yararlandıklarının tespiti ve haksız ödendiği tespit edilen diğer hallerde, hibe desteği ödemeleri geri alınır. Bu hallerde kooperatifler; geri ödeme talebinin tebliğinden itibaren onbeş gün içinde hibe kaynaklarından kendisine yapılmış olan ödemelerin tamamını Bakanlığa ödemek zorundadır. Ödemenin süresi içinde yapılmaması halinde hibe tutarının kooperatifin hesabına aktarıldığı tarihten itibaren işleyen kanuni faizi ile birlikte genel hükümlere göre kooperatiftan tahsil edilir. Haksız ödemenin yapılmasında ödemeyi sağlayan, belge veya belgeleri düzenleyen gerçek ve/veya tüzel kişiler, geri alınacak tutarların tahsilinde müştereken sorumlu tutulurlar.

(2) Bu Yönetmelikle belirlenen hibe desteği ödemelerinden, idari hata sonucu düzenlenen belgelerle yapılan ödemeler hariç, haksız yere yararlandığı tespit edilen kooperatifler ile destekleme ödemelerini projenin amacı dışında kullandığı tespit edilen kooperatifler bu destek Programından bir daha yararlandırılmaz.

Yürürlük

MADDE 33 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 34 – (Değişik:RG-6/3/2020-31060) (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

